

kind van de vijand

Marja (61) heeft altijd verzwegen dat haar biologische vader een Duitse militair was. Tot ze 60 is; dan gaat ze naar hem op zoek.

Els Leijs is detective en gespecialiseerd in het opsporen van uit het oog verloren familieleden of oude vrienden. Ze bespreekt in elke *Catherine* een voorbeeld uit haar praktijk.

gediplomeerd detective

Na jarenlang voor *KRO Spoorloos* te hebben gewerkt, begon Els Leijs (54) ruim 4,5 jaar geleden met haar detectivebureau. Inmiddels heeft ze honderden mensen geholpen met het vinden van een dierbare. Voor de grote groep die niet actief op zoek wil gaan of die bijvoorbeeld alleen over de voornaam van de zoekgeraakte persoon beschikt, zette ze een Contactregister op internet (www.contactregister.nl). Daarnaast houdt Els zich ook bezig met het meer klassieke detectivewerk.

Marja had het zelf nooit zo'n probleem gevonden, een Duitse vader. Het was de omgeving die ervoor gezorgd had, dat ze er nooit over praatte en het als een onbespreekbaar geheim had weggestopt. In 1945 geboren in een klein plaatsje in de omgeving van Enschede, wist de hele straat dat zij het kind van een Duitse militair was. Op de lagere school werd ze gepest en vaag begreep ze dat het met haar afkomst te maken had. Op de middelbare school leerde ze over de Tweede Wereldoorlog en de bezetting. Met een schok realiseerde ze zich dat zij dus een kind was van de vijand. Ze begreep op eens het stilzwijgen van haar moeders kant, terloopse opmerkingen van burens, de pesterijen van vroeger. Ze besloot na de HBS weg te gaan uit het dorp en ergens anders een nieuw leven te beginnen, waar niemand haar kende.

Marja trouwde en vertelde niets van haar afkomst aan haar man en schoonfamilie. Zij kenden Marja's stiefvader en namen zonder meer aan dat hij haar biologische vader was, omdat ze inmiddels ook zijn achternaam droeg. Ook haar kinderen vertelde ze nooit dat ze een Duitse opa hadden. Toen zij de deur uit waren, gingen Marja en haar man uit elkaar, zonder dat hij ooit had geweten wat de afkomst van zijn vrouw was. Na de scheiding woonde Marja lange tijd alleen; ze werkte als verpleegkundige, vooral in de nachtdienst. In haar vrije tijd was ze druk met haar tuin, dat vond ze heerlijk en rustgevend, en ze had er ook aanleg voor. Haar moeder zag ze geregeld, maar over haar vader werd nooit gesproken.

Een week voor Marja 60 werd, overleed haar moeder. Na de begrafenis ging Marja

naar haar moeders huis om wat papieren uit te zoeken. Er lag een grote envelop met haar naam erop. Erin zaten brieven van haar vader en een foto. Achterop stond zijn naam: Horst Müller en het Feldpostnummer 7200141, een legernummer dat gebruikt werd voor post. Met deze gegevens kwam Marja bij mij. Toen ik de deur opendeed, stond ze helemaal te trillen en ze kon geen woord uitbrengen. Ik vertelde haar dat ik al veel Duitse vaders had gezocht én gevonden. "Dit is de eerste keer dat ik aan iemand vertel dat ik een Duitse vader heb," zei ze. "Maar ik moet er maar aan wennen, want ik ga het niet langer geheimhouden. Komend weekend vertel ik het ook aan mijn kinderen."

Uit de brieven bleek dat Horst van plan was geweest met Marja's moeder te trouwen. In het najaar van 1944 moest hij Enschede verlaten om te gaan vechten in de Ardennen, maar de trein was onderweg gebombardeerd. Er waren doden gevallen; hij kwam in een veldhospitaal terecht, met een verbrijzeld been. Toen de oorlog was afgelopen was hij teruggekeerd naar het dorp waar zijn ouders woonden, in de buurt van Frankfurt. Hij was nog lange tijd verpleegd. Horst had geprobeerd naar Nederland te schrijven maar dat lukte niet. De brieven die wel waren aangekomen op het adres van haar oma waren van 1951, toen Marja's moeder al enkele jaren getrouwd was en opnieuw in verwachting.

Toen we aan de slag gingen, bleek de naam Müller heel vaak voor te komen in de omgeving van Frankfurt. Maar we hadden twee belangrijke aanknopingspunten: een oud adres uit 1951 en het

'Niet alleen heb ik zijn ogen geërfd, ik weet nu ook van wie ik mijn groene vingers heb!'

Feldpostnummer. Bij de Deutsche Dienststelle (WASSt) in Berlijn hebben ze nog veel gegevens van Duitse militairen uit de Tweede Wereldoorlog. Zonder geboortedatum beginnen ze normaal gesproken niet eens te zoeken in het archief, maar met een Feldpostnummer kom je ook een eind! Onze Duitse correspondent ging verder op zoek en met resultaat! Op een avond ging de telefoon en sprak ik met Beate Müller, een dochter van Horst. Ze was blij te horen dat Marja haar familie zocht, want haar vader leefde nog en had altijd verteld dat hij een dochter in

Nederland had. Hij had altijd een foto van Marja op zak, gemaakt toen ze 5 jaar oud was. Onlangs reisde Marja naar Frankfurt. Op het station kreeg ze een schok: Beata leek als twee druppels water op haar. Het klikte meteen en samen gingen ze naar hun vader, nu 82 jaar. Hij woont in een aanleunwoning met een tuintje vol met bloemen en hij was ontroerd door de ontmoeting. Marja is dolgelukkig. Ze weet zeker dat ze haar vader nog heel vaak zal opzoeken. Lachend vertelde ze me: "Niet alleen heb ik zijn ogen geërfd, ik weet nu ook van wie ik mijn groene vingers heb!"

Via www.contactregister.nl kun je proberen zoekgeraakte personen op te sporen.

contactregister

dansende Janny (of Jenny)

Shahar Cohen is op zoek naar een Janny of Jenny die uit Eindhoven komt, inmiddels een jaar of 80 zal zijn en na de bevrijding ging dansen in de plaatselijke Engelse club, Carlton. Waarom? Shahar wil de vroegere vriendinnen van zijn vader Schlomo vinden, van wie deze Janny er een was. Zijn vader was in 1945 met de Joodse Brigade in Nederland geweest en had hier in de periode na de bevrijding zowel in Eindhoven als in Alkmaar een relatie gehad; met eerdergenoemde Janny en met Annemarie. Shahar hoopte dat een van hen een 'souvenir' van zijn vader had gekregen, zodat hij in Nederland een halfbroer of -zus had! En hij vertelde dat hij van plan was zijn vaders verhaal te verwerken in een documentaire die hij wilde maken. Naar Janny zoekt hij dus nog steeds, maar Annemarie is gevonden (ook al is uit haar samenzijn met Shahars vader geen 'souvenir' voortgekomen). En de film *Souvenirs* is er ook gekomen. Deze roadmovie behaalde op het IDFA (Internationaal Documentaire Festival Amsterdam) van vorig jaar zelfs een mooie tweede plaats bij de Publieksprijs. Het is een ontroerende film geworden over een vader-zoonrelatie, hun auto en het terugvinden van sporen uit het verleden. De documentaire is via internet te zien op www.joodseomroep.nl

Arno uit de zorg

Annemarie ontmoette Arno tweeënhalve jaar geleden toen ze op het station van Zwolle in de trein stapten. Hij ging naar Meppel; zij naar Hoogeveen. Beiden werkzaam in de zorg hadden ze meteen veel gespreksstof. Ze wisselden 06-nummers uit en bleven elkaar bellen en sms'en. Toch ging er iets mis: telefoon stuk, nummer kwijt, een verhuizing, contact verloren! Kent u een Arno die werkt in de zorg, een poes en een Gazelle-fiets heeft en graag Chesterfield rookt? Geef dan zijn nieuwe nummer zo snel mogelijk aan ons door!

oma mist kleinkinderen

Trudy (1951) melde zich onlangs bij het contactregister. Waarom? 'In 1969 stond ik onder dwang mijn zoon Tom af. Helaas heeft hij aangegeven géén contact met mij te willen. Wel heb ik gehoord dat hij getrouwd is en drie kinderen heeft. De oudste is al 14! Elke dag denk ik erover hoe geweldig het zou zijn als ik mijn kleinkinderen zou leren kennen. Ik hoop dat ze van de situatie op de hoogte zijn en later zelf op zoek gaan naar hun oma!'

dichterbij dan je denkt...

Leslie uit Amerika wilde haar Duitse biologische moeder leren kennen, die in 1970 zwanger was geraakt van een Amerikaan-

se militair, gelegerd op de basis bij Wiesbaden. Met veel moeite kregen we haar originele geboortebewijs, waarop verrassende informatie stond. Haar moeder was geen Duitse, maar ook een Amerikaanse, de dochter van een hoge militair. Door haar ongewone voor- en achternaam, gecombineerd met haar leeftijd was ze snel gevonden: in een plaatsje op 10 minuten afstand van Leslie! Nog diezelfde avond zaten ze bij elkaar op de koffie, en hoorde Leslie ook alle informatie over haar Amerikaanse vader. Raar idee, dat je iemand in Nederland nodig hebt om te ontdekken dat je al jaren in dat grote Amerika vlak bij je eigen moeder woont...

Wil je reageren, heb je een tip of wil je zelf op zoek naar een verloren gewaand familielid? Stuur dan een mail naar info@catherinemagazine.nl of info@iemandzoeken.nl

De helpdesk is telefonisch bereikbaar van 10.00 tot 15.00 uur via 0900-7009001 (80 ct/m).

Brieven naar Leijs & Partners, Postbus 265, 1400 AG Bussum.

www.iemandzoeken.nl
www.contactregister.nl